

Na Hrvatskom katoličkom sveučilištu, 2. veljače 2023. godine, održan je peti strukturirani dijalog Tematske mreže branitelji, na temu „**Javno mnijenje Hrvatske o braniteljima – slike kreirane kroz medije**“.

U ime organizatora obratili su se prof. dr. sc. Željko Tanjić, rektor Hrvatskog katoličkog sveučilišta, Siniša Troha, predsjednik Zbora udruga veterana hrvatskih gardijskih postrojbi, Siniša Vinković, potpredsjednik Udruge branitelja Domovinskog rata INA-Naftaplina "KVIN" te Lina Lena Soukup, načelnica Samostalnog sektora za strateško planiranje i EU projekte Ministarstva hrvatskih branitelja.

Opće informacije o projektu i provedbi iznijela je njegova voditeljica Ida Maček, naglasivši važnost uspostave suradnje s akademskom zajednicom, putem koje je došlo do izgradnje novih, odnosno produblivanja postojećih, kompetencija, znanja i vještina u organizacijama civilnoga društva.

Rezultate istraživanja pod nazivom „**Analiza medija o hrvatskim braniteljima u razdoblju od 2010. do 2020. godine**“ iznijela je doc. dr. sc. Mateja Plenković, koje je provela s timom od još četvero znanstvenika s Odjela za sociologiju Hrvatskog katoličkog sveučilišta - dr. sc. Miriam Mary Brgles (voditeljicom istraživanja), prof. dr. sc. Gordanom Črpićem, prof. dr. sc. Rokom Mišetićem i doc. dr. sc. Josip Ježovitom te izv. prof. dr. sc. Ivanom Balabanićem s Odjela za sociologiju Fakulteta hrvatskih studija. Opći je cilj istraživanja bio dobiti uvid u obrasce medijskog izvještavanja o hrvatskim braniteljima. Istraživanje se provodilo tijekom 2021. i 2022. godine. Korištena je metoda analize sadržaja, a istraživanjem je obuhvaćeno razdoblje od 1. siječnja 2010. godine do 31. prosinca 2020. godine. Sadržaji su objavljeni u pet tiskanih medija i jedanaest internetskih portala. Jedinica analize bio je medijski prilog u kojemu su hrvatski branitelji glavna sadržajna tema. Ukupno je analizirano 11849 medijskih priloga, a najčešće vrste analiziranih priloga su vijest i izvještaj s terena. Prvi rezultati istraživanja bit će objavljeni u znanstvenom članku u časopisu *Media, Culture and Public Relations*.

Antun Plenković, sveučilišni specijalist politologije s Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, predstavio je rezultate znanstvenog istraživanja „**Istraživanje javnog mnijenja o braniteljskoj populaciji na prigodnom uzorku**“.

-Javno raspoloženje prema ratnim veteranima u mnogim je slučajevima disonantno. S jedne strane, oni su poštovani, tretirani kao heroji i vrijedni članovi društva, s druge marginalizirani. Samim time ni stigmatizacija nije rijetka. Rezultati istraživanja pokazuju da je zadovoljstvo branitelja osobnim životom visoko unatoč značajnim vanjskim opterećenjima. Može se zaključiti da to zadovoljstvo ima dovoljan kompenzacijski učinak u odnosu na djelovanje društvenih i institucionalnih čimbenika koji izazivaju nezadovoljstvo branitelja. To se međutim ne odnosi na cijelu populaciju. Iako u manjem postotku, kod mnogih branitelja kompenzacijski učinak iz osobnih života izostaje zbog čega ostaju bez oslonca na osobnoj i institucionalnoj razini. To bitno narušava njihove odnose s okolinom i utječe na njihovu osobnu i društvenu disfunkcionalnost, rekao je Plenković.

Magistrica psihologije i koordinatorica izrade smjernica, Ivana Maslov, predstavivši smjernice istaknula je kako povećanjem nestereotipnih prikaza hrvatskih branitelja možemo ublažiti efekt negativnih stereotipnih prikaza, stoga je potrebna financijska i organizacijska podrška projektima koji će osvijestiti multidimenzionalnost i značaj branitelja kod svih građana Republike Hrvatske bez obzira na političku orijentaciju i stavove. Kroz medije, ali i unutar školskog sustava, potrebno je izgraditi realnu sliku o hrvatskim braniteljima kao časnim borcima koji su omogućili nastanak slobodne Republike Hrvatske, a većina njih i danas je aktivna u borbi za očuvanje nacionalnog identiteta i poboljšanje životnih uvjeta svih građana, a osobito osjetljivih društvenih skupina.

Viđenje ove teme iznijela je i magistrica psihologije, bivša braniteljica i pokretačica suradnje braniteljskih udruga s akademskom zajednicom, Sandra Šućurović. Osvrnula se na sliku hrvatskih branitelja i Domovinskog rata u medijima te kako ona utječe na njihovo emocionalno stanje i kvalitetu života.

Prije otvaranja rasprave, nazočnima se obratio Mario Filipi, hrvatski ratni vojni invalid i branitelj te autor knjiga „Nikola Tesla ispod paučine“ i „Na istočnom pragu Domovine“ osvrnuvši se na mnoge heroje Domovinskog rata, koji se, nažalost, danas nigdje ne spominju niti je javnost s njihovim žrtvama upoznata.

Projekt UP.04.2.1.06.0004 „Analiza društvenih faktora koji utječu na kvalitetu života braniteljske populacije-smjernice za budućnost“ sufinancirala je Europska unija iz Europskog socijalnog fonda. Razdoblje provedbe je 28. 10. 2020. – 28. 10. 2023., a ukupna vrijednost projekta i iznos sufinanciranja EU 476.577,83 eura. Nositelj projekta je Zbor udruga veterana hrvatskih gardijskih postrojbi, koji zajedno s partnerima iz civilnog društva i znanstvene zajednice provodi projekt sa svrhom doprinosa kvaliteti življenja hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata.